

Test nr 1 z PFW-I, zestaw 7 (12.06.2007)

W poniższym teście zaznacz kółkiem literę przy odpowiedzi, która według Ciebie jest najbardziej zbliżona do prawidłowej. Tylko jedna z odpowiedzi jest poprawna. Odpowiedzi są punktowane (2, 0, -1) lub (1, 0, -1/2) przy czym punkty ujemne otrzymuje się za zaznaczenie odpowiedzi ewidentnie błędnej. Jeśli żadna odpowiedź nie zostanie zaznaczona, za pytanie przyznaje się 0 punktów. Jeśli suma punktów uzyskanych z testu jest ujemna, to do wyniku końcowego kolokwium zalicza się 0 punktów.

1. (1 p.) Cząstki punktowe podlegają rozpraszaniu na ciężkich cząstkach o promieniu R , przy czym siła ich oddziaływania ma charakter przyciągający. Jeśli punktowa cząstka rozpraszana uderza w cząstkę ciężką, zostaje przez nią wychwycona. O całkowitym przekroju czynnym na wychwyty nadlatujących cząstek można powiedzieć, że ...

A jest mniejszy do $\frac{4}{3}\pi R^3$

B jest mniejszy od πR^2

C jest większy od πR^2

2. (2 p.) Cząstka o masie m porusza się wzdłuż osi OX pod działaniem siły $F_x = -kx^3$. Wskaż funkcjonal, którego pierwsza wariacja zeruje się dla funkcji $x(t)$ opisującej ruch tej cząstki.

A $\int dt(m\dot{x} - 3kx^2)$

B $\int dt(m\dot{x}^2/2 - \frac{k}{4}x^4)$

C $\int dt(m\ddot{x} + kx^3)$

3. (1 p.) Z opisanych poniżej układów odniesienia wybierz układ, który z najlepszym przybliżeniem można uznać za inercjalny układ odniesienia:

A układ związany z Międzynarodową Stacją Kosmiczną, krążącą na bliskiej orbicie wokół Ziemi, przy czym osie zachowują stałą orientację względem odległych gwiazd

B układ odniesienia związany z samolotem lecącym ze stałą prędkością z Londynu do Warszawy

C układ związany ze środkiem Ziemi, którego oś OX jest skierowana zgodnie z kierunkiem ruchu Ziemi po orbicie, a oś OY jest skierowana ku Słońcu

4. (2 p.) Równania Lagrange'a II rodzaju dla ciała opisywanego lagranżjanem $L = \frac{m}{2}[1 + (x/a)^2]\dot{x}^2 - mgx^2/2a$ mają postać:

A $\ddot{x} - x\dot{x} - gax = 0$

B $(a^2 + x^2)\ddot{x} + x\dot{x}^2 + gax = 0$

C $(a^2 + x^2)\ddot{x} + gax = 0$

5. (1 p.) Zasadę zachowania całkowitego pędu izolowanego układu ciał można potraktować jako konsekwencję ...

A zasady bezwładności

B trzeciej zasady dynamiki Newtona

C zachowawczego charakteru sił

6. (1 p.) Dana jest siła $\vec{F}(\vec{r})$ o takiej właściwości, że jej praca wzdłuż dowolnej krzywej zamkniętej w obszarze jednorodnym jest równa zeru. Wówczas:

A $\vec{F} \equiv 0$

B jest to siła centralna

C istnieje taka funkcja $U(\vec{r})$, że $\vec{F}(\vec{r}) = -\nabla U(\vec{r})$

7. (2 p.) Cząstka o masie m porusza się wzdłuż osi OX w polu siły o potencjale $V(x) = kx^3$ ($k > 0$). W chwili $t = 0$ cząstka znajduje się punkcie $x = 0$ i ma prędkość $v_x(0) = v_0 > 0$. Dla $t > 0$ ...

A cząstka dotrze do punktu $x = (mv_0/k)^{1/3}$ i tam pozostanie

B cząstka będzie poruszać się w dodatnim kierunku osi OX nieskończenie długo, ze stopniowo zmniejszającą się prędkością

C cząstka dotrze do punktu $x = (mv_0^2/2k)^{1/3}$ i zawróci

8. (1 p.) Cząstka o masie m i ładunku q porusza się (z prędkością dużo mniejszą od prędkości światła c) pod wpływem siły o potencjale $U(\vec{r})$ i stałego, jednorodnego pola magnetycznego $\vec{B}$. Można wówczas powiedzieć, że w czasie ruchu cząstki:

A $mv^2/2$ jest wielkością stałą

B $mv^2/2 + U$ jest wielkością stałą

C $mv^2/2 + U$ oscyluje w czasie

9. (1 p.) Tor ciała poruszającego się pod wpływem zachowawczej siły centralnej leży w stałej płaszczyźnie, zawierającej centrum siły. Wynika to z ...

A zasady zachowania energii

B zasady zachowania momentu pędu

C niezależności pracy siły zachowawczej od drogi

10. (2 p.) Pojazd ma pokonać drogę z punktu A do punktu B na płaszczyźnie (x, y) w możliwie najkrótszym czasie, przy czym ze względu na zmienny charakter terenu jego maksymalna prędkość zależy od x : $v = f(x)$. Aby otrzymać wzór na optymalną trajektorię $y = y(x)$, należy rozwiązać równanie:

A $\sqrt{1 + (y')^2} = f(x)$

B $\frac{dx}{dt} = f(x)$

C $\frac{y'}{f(x)\sqrt{1+(y')^2}} = \text{const}$

11. (2 p.) Ciało o masie m porusza się w polu siły o potencjale $V(r) = -\frac{\alpha}{r} + \frac{\beta}{r^2}$ ($\alpha, \beta > 0$), przy czym całkowita energia ciała jest ujemna. Wówczas ...

A torem ciała będzie elipsa, której ognisko leży w centrum siły

B tylko dla szczególnych wartości energii i momentu pędu trajektoria będzie krzywą zamkniętą

C torem ciała będzie spirala i ciało spadnie na centrum siły